

Karlskrona kommuns IT-vision

Antagen av kommunfullmäktige 2007-04-26, §60

Inledning

Syftet med IT-visionen är att åstadkomma en tydligare förflyttning av fokus från informationsteknik (IT) till verksamhetens behov och visa på hur en ökad integration av elektroniska tjänster kan utveckla kommunens verksamheter. Detta fokus har naturligtvis sin grund i den snabba tekniska utvecklingen inom data- och telekommunikation, speciellt Internet och webbtekniken.

De krav som ställs på verksamheten idag, kräver ett strategiskt förhållningssätt till IT-frågor. En viktig förutsättning är därför att visionen har en stark koppling till verksamhetsmålen, hur de skall se ut i framtiden samt det förändringsarbete som måste genomföras.

Informationsteknik är ett samlingsbegrepp för de verktyg, som ska stödja verksamheten i Karlskrona kommun. Dessa verktyg breddas och fördjupas ständigt. Från att informationsteknik var lika med datorer, så flätas område efter område in i definitionen av informationsteknik. Datorer, handdatorer, telefoni, digital TV/radio, elektroniska talsvarstjänster, Internet, bredband, WAP m m. Listan över tekniska plattformar är lång och utökas ständigt. På dessa plattformar kan vi etablera olika typer av informationstjänster. Tillsammans blir det informationsteknik.

Även synen på informationsteknik förändras. Med ADB mekaniserade vi tungarbetade rutinuppgifter, med IT spreds tekniken och samverkan skapades, nu fokuserar vi på de elektroniska tjänsterna och 24-timmars myndigheten.

Nu har vi lämnat industrisamhället och är på snabb färd in i informationssamhället. Där industrierna idag är starkt kunskapsintensiva. Utvecklingen sker globalt och vi är en del i denna utveckling. Förändringen påverkar i hög grad Karlskrona kommun, dess medborgare och näringsliv. Även om många bedömer att denna utveckling är positiv, är det viktigt att uppmärksamma att utvecklingen också kan skapa ett socialt och ekonomiskt utanförskap.

Bakgrund och syfte med visionen

Karlskrona kommuns IT-vision är gemensam för alla verksamheter i kommunen. Den markerar hur kommunen ska fokusera i sitt IT-arbete de närmaste åren. IT har inget egenvärde utan skall ses som ett viktigt verktyg för verksamhet och medborgare. IT-visionen har sin utgångspunkt i kommunens övergripande strategiska beslut samt inriktningsbeslut på nationell nivå:

- Utvecklingspolicyn Fyra hörnstenar för att bygga det nya Karlskrona, KF 1999-09-23
- Nationella IT-strategin för vård och omsorg, 2006-03
- IT-Politik för hållbar utveckling och välfärd, SKL 2006-12-15

IT-visionen är ett övergripande dokument fastställt av kommunfullmäktige. Visionen gäller för hela koncernen det vill säga den kommunala verksamheten och dess bolag. Utvecklingen inom detta område går snabbt därför ska visionen löpande revideras dock senast 2010.

En tydlig ledstjärna för visionen är att vi ska leva som vi lär. Ambitionen är att tydligt tillämpa visionen i den kommunala organisationen. Motiven för detta förhållningssätt är många. Genom att utnyttja de möjligheter som informationstekniken ger kan kommunen ge bättre service till sina medborgare och företag. Det handlar också om att vara en part till företag i vår kommun som vill utveckla tjänster och produkter inom området. Det finns också en klar ekonomisk vinkel – de investeringar som görs skall utnyttjas optimalt.

För att förverkliga och konkretisera visionen skall samtliga förvaltningar och bolag varje år upprätta en IT-plan som tydliggör vad och hur man ska arbeta med dessa frågor under det kommande året. IT-planen fastställs av respektive nämnd och styrelse i samband med beslut om budget.

Omvärld – läge

Vi kan konstatera att informationssamhället är ett faktum. Informationstekniken blir en allt viktigare del av människors vardag. De senaste åren har inte minst tillgången till Internet ökat. Idag har en klar majoritet av medborgarna tillgång till Internet i hemmet. Den starkaste ökningen är bland de äldre. Internet är idag en mycket central del i vårt demokratiska samhälle. Här nås en mängd information och tjänster. För den offentliga sektorn gäller att svara upp mot målet om att vara tillgänglig dygnet runt, att vara en 24-timmars myndighet.

Sett ur ett Karlskrona perspektiv kan läget beskrivas ur flera vinklar. Ett perspektiv är infrastruktur. Vilka möjligheter har medborgare, företag och den kommunala verksamheten att kommunicera och nå den information och de tjänster som finns? Här har de senaste årens utbyggnad av bredband på mindre orter inneburit en 99% bredbandstäckning i kommunen. Detta är en förutsättning för att ge så många som möjligt tillgång till information och tjänster. Bra infrastruktur och stort tjänsteinnehåll blir viktigt.

Ett annat perspektiv är tillväxt. Karlskrona kännetecknas av ett näringsliv med stark inriktning på IT och telecom. Det finns i Karlskrona företag och medborgare med stor kunskap, idéer

och förväntningar på hur IT kan utnyttjas och utvecklas. Karlskrona kommun skall vara en tydlig part för det lokala näringslivet i utveckling av tjänster och produkter.

Kommunens webbplats www.karlskrona.se har under perioden 2004-2006 ett stadigt ökat antal besökare från 77 000 till 120 000 unika besök i månaden. Som exempel kan nämnas tjänsten val till gymnasiet används av ungefär 90 % av de sökande. 30% av alla omlån på Karlskronas bibliotek görs på webben. Karlskrona kommuns webbplats har en stark position som viktig informations- och tjänstekanal. För att behålla denna goda position krävs ett ständigt utvecklingsarbete

Ur ett mer internt kommunalt perspektiv kan konstateras att IT är en förutsättning för att kunna bedriva en effektiv och god verksamhet. Efter mycket utvecklingsarbete inom skolan kommer de kommande åren även att innebära ett starkt fokus på vård och omsorg. Här spelar samverkan med Landstinget en viktig roll inom ramen för den nationella IT-strategin för vård och omsorg.

Eftersom teknikutvecklingen går så snabbt krävs att inte halka efter. Karlskrona kommun har idag en modern teknisk plattform och infrastruktur. För att upprätthålla denna goda nivå krävs en kontinuerlig utveckling.

I och med att IT-samhället blir allt mer påtagligt ökar risken för att grupper hamnar utanför. Det gäller att skapa förutsättningar för alla att nå det utbud som finns. Perspektivet här är både medborgare och anställda. Sett ur en demokratisk vinkel kommer detta att bli en central fråga för att säkerställa allas möjlighet till delaktighet och påverkan.

Här följer en precisering av de områden som visionen vill lyfta fram och fokusera kring.

Vi lever som vi lär

IT och IT-lösningar skall bidra till att Karlskrona är en kommun som växer och ger medborgare och företag förutsättningar till att utvecklas och växa. Utgångspunkt och fokus är medborgarnas nytta av IT.

Denna vision bygger på en tydlig ledstjärna: *Vi lever som vi lär.*

Detta förhållningssätt skall genomsyra det som görs inom IT-området. Kort sagt det handlar om att ännu tydligare gå från ord till handling.

Demokrati och delaktighet

Demokrati

Informationsteknologin ger stora möjligheter till en ökad delaktighet, insyn och påverkan. Genom att enkelt kunna följa den demokratiska processen får medborgaren en större möjlighet till att påverka. Kommunen ska med hjälp av IT ständigt utveckla medborgarens insyn och delaktighet i den demokratiska processen från planering fram till förslag och beslut. Det finns alltid en risk att några halkar efter när informationstekniken utvecklas. Det handlar både om kunskap om och tillgång till IT. Kommunen ska noga följa och möta de behov som råder, både inom och utom den egna verksamheten.

Målet är

- Att säkerställa allas möjlighet till information och delaktighet oavsett förmåga.
- Att medborgare, företagare och andra på ett enkelt sätt kan följa den demokratiska processen och ärenden som handhas i kommunen.

24-timmars myndighet

Kommunen skall ha tydligt fokus på medborgarens möjligheter att på ett enkelt sätt handa sina frågor hos kommunen. Den kommunala hemsidan är bäraren av e-tjänster och kräver en ständig utveckling för att kunna möta behoven. Det gäller att tillhandahålla ett utbud av information och e-tjänster som gör det enklare för medborgare och företag i sin relation till kommunen. Här skall effektiviseringar i verksamheten prioriteras. Statskontoret har i detta sammanhang definierat fyra trappsteg i utvecklingen mot en 24-timmars myndighet. Från ett första trappsteg med ren paketerad information, ett andra trappsteg med interaktiv information, ett tredje där medborgaren kan hämta och lämna personlig information till det fjärde och sista där den kommunala webbplatsen samverkar med andra myndigheter och samhällseliga instanser. Karlskrona kommun är idag på det tredje trappsteget.

Målet är

- Att nå en högre kvalitet i medborgarnas kontakter med kommunen. Människors kommunikation med kommunen skall genom användningen av IT bli enklare, snabbare och mer individuellt anpassad.
- Att under perioden tydligt placera kommunen på det fjärde steget i 24-timmars trappan
- Att aktivt arbeta med utveckling av tjänster gentemot medborgare och företag. Ett särskilt fokus läggs på tjänster för att förenkla för företag i sin kontakt och relation till kommunen.
- Att kommunens webbplats ständigt utvecklas för att vara den naturliga utgångspunkten för information och tjänster.

Kunskap

Det pågår en ständig utveckling av metoder och verktyg inom utbildningsområdet. IT blir i detta sammanhang ett allt viktigare pedagogiskt verktyg. Vi talar ofta om det livslånga lärandet. IT är då en möjliggörare om man har kunskap och tillgång.

Här har kommunen en roll både som ansvarig för förskole- och skolverksamheten samt skolbarnomsorg men också i sin egenskap som arbetsgivare. Kommunen har också ett ansvar mer generellt i att ge alla medborgare kunskap i att utnyttja informationsteknikens möjligheter till information och delaktighet. Biblioteken och folkbildningen är aktörer som når många och kan på så vis spela viktig roll i detta sammanhang.

Målet är

- Att ge alla elever goda kunskaper och förutsättningar att använda IT.
- Att alla medarbetare regelbundet får utbildning och kompetenshöjning inom IT området.
- Att ge medborgarna ökat stöd för att kunna utnyttja de möjligheter som informationstekniken ger.

Omvärld och samverkan

Privat offentlig samverkan

Karlskrona kommun har ett starkt fokus på tillväxt. Här kan och ska den kommunala verksamheten tjäna som en provbänk för nya tjänster och tillämpningar i samverkan med privata företag och aktörer i och utanför Karlskrona. Syftet är att ge möjligheter till att pröva tjänster i den kommunala verksamheten för att ge företag referenser och erfarenheter när man utvecklar nya tjänster men också en möjlighet för kommunen i sitt interna utvecklingsarbete. Men det gäller också att leva som vi lär och implementera de lösningar som visar på nytta och effektivisering.

Målet är

- Att Karlskrona kommun ska vara en tydlig partner för utveckling och test av tjänster och tillämpningar.
- Att öka förståelsen och kunskapen i den kommunala organisationen för samverkan och utvecklingsarbete mellan kommun och näringsliv.
- Att kommunen ska främja nya idéer inom området i syfte att möjliggöra nya företag och stödja befintliga.

Mobilitet

Med mobila lösningar ökar möjligheten för kommunen att effektivt ge stöd och information. Tekniken utvecklas ständigt och blir allt enklare att använda. Det blir allt vanligare att trådlöst via dator eller mobil nå information. Med fler mobila lösningar kan kommunen möta ökande krav och behov inte minst inom vård och omsorg. Det finns klara möjligheter att med teknikens hjälp frigöra tid då informationsförsörjningen kan snabbas upp.

Målet är

- Att de kommande åren ska kännetecknas av en ökad användning av mobila tjänster och tillämpningar.
- Att de kommunala verksamheterna levererar mobila lösningar inom olika verksamhetsområden med fokus på att effektivisera informationsförsörjning och e-tjänster.

Nationell IT strategi för vård och omsorg

Staten har tillsammans med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) arbetat fram en strategi för vård och omsorg. Karlskrona kommun ansluter sig till denna och kommer genom detta åtagande i samverkan med Landstinget och andra vårdgivare leva upp till strategin och dess intentioner. Det övergripande målet är att genom en samlad strategi inom området vård och omsorg kunna förbättra för den enskilde i vårdssituationen. Konsekvensen blir också ett bättre resursutnyttjande.

Målet är

- Att aktivt arbeta med de målområden som den nationella IT strategin för vård och omsorg pekar ut.

Kommunikation – infrastruktur

En väl fungerande infrastruktur är en förutsättning för att kunna ta till vara de lösningar som tillhandahålls både för medborgare och för den kommunala verksamheten.

Inom området kommunikation är det för den kommunala verksamheten viktigt med en stabil och säker infrastruktur som ger verksamheten goda möjligheter att utvecklas. Ljud och inte minst bild och video kommer att bli allt vanligare och kräver starka kommunikationslösningar. Utvecklingen går också mot ett allt mer mobilt och trådlöst arbetssätt som måste mötas. Det finns därför en rad vägval och prioriteringar som måste göras.

Sett ur ett mer generellt perspektiv måste kommunen ständigt följa och bevaka hur IT-infrastruktur etableras. Det gäller inte minst i samband med att nya områden för företag och bostäder etableras. Bra och säker kommunikationsinfrastruktur är en förutsättning för att nya företag och bostadsområden skall kunna etableras.

Målet är

- Att fastställa en kommunikationsstrategi där kommunen förtydligar sin strategi och målsättning för den egna verksamheten
- Att följa upp och revidera IT infrastrukturplanen för att kunna möta framtidens behov

Teknik

Karlskrona kommun har idag en modern teknisk plattform och infrastruktur. Då utvecklingen inom detta område sker i snabb takt är det av stor vikt att hela tiden vara i fas med utvecklingen inom området. För att upprätthålla en hög nivå krävs kontinuerligt fokus på utveckling och kompetens.

Målet är

- Att under perioden säkerställa den tekniska utvecklingen så att Karlskrona kommun upprätthåller en hög standard på teknisk plattform, infrastruktur och maskinpark.

Organisation

Optimering

Informationstekniken kräver resurser och investeringar i den kommunala budgeten. De satsningar som görs skall utnyttjas optimalt för att på ett effektivt sätt utnyttja de medel som avsätts. Målet med IT-lösningar skall vara att lämna bättre service och att effektivisera i den egna verksamheten. Det krävs en tydlighet i styrning och ledning för att optimera gjorda investeringar.

Målet är

- Att innan beslut om ny IT-lösning fattas skall en analys göras där befintliga system prövas och värderas
- Att ha tydligt fokus på att gjorda investeringar utnyttjas maximalt

Organisationsfrågor

Målet med IT-lösningar skall vara att lämna bättre service och att effektivisera i den egna verksamheten. Detta kräver nya arbetssätt och andra organisationsmodeller för att effektivt kunna utnyttja gjorda investeringar inom området . Här krävs en kontinuerlig uppföljning och utvärdering.

Målet är

- Att med hjälp av förändrad organisation och arbetssätt ta till vara på de möjligheter till ökad service och effektivisering som IT-lösningar ger

2007-03-19

Mats Persson

IT-stateg